

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI

TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILLIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI
JH DETSEMBRIS

TOIMETUSJH TALITUS:
TALLINN, AIA 5-B,
TELEF. 430-06

Nr. 2 (8)

APRILL / 1938

**EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI
VÄLJAANNE, TALLINN, 1938**

Eksamieelseist kursusist.

Kordamiskursus algab 1. mail 1938. kell 12.

Kursusel käsitletakse matemaatikat, saksa keelt ja joonistamist.

Kursusest osavõtt on soovitatav kõigile, kellel mainitud aineis õppimine kirjalike tööjuhatuste järgi osutus raskeks, kellel on mõningad kursuste osad jäänud arusaadamatuks või kes tulevad mainitud aineis eeloleval maisessionil eksamile. Kursuse maks on 5 krooni. Kursus kestab 1.—5. maini.

Inglise keele kursus algab 1. mail 1938. kell 9 hom. Kursus on kohustuslik kõigile inglise keele 2. õppeaasta kursuse õppijaile (reaalkooli II ja progümnaasiumi IV klassi õpilasile), kellel puudub võimalus kuulda inglise keele elavat sõna. Kursuse kestvus 16 tundi. Kursuse maks 3 krooni.

Kursus laulmises, võimlemises ja riigikaitsealises õpetuses algab 8. mail kell 10 hom. Mainitud kursus on kohustuslik kõigile neis aineis eksamile tulijaile, teistele õpilastele on aga vabatahtlik. Kursus on tasuta.

Kõigist eelpool nimetatud kursustest osa võtta soovijail tuleb registreeruda hiljemalt 23. aprilliks 1938. Registreerituks loetakse õpilane, kes 23. aprilliks 1938. on kursuse maksu tasunud.

Kursuslasi palutakse ilmuda kohale täpselt.

Kogunemine on kooli büroos.

Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli juhatus.

Eksamid Kodupõllutöökeskkoolis

on 14. mail 1938. Eksamite algus kell 10 hom. Eksaminandide kogunemine on kooli büroos. Kohal palutakse olla kõigil täpselt.

Eksamitele ülesandmine viimaseks tähtpäevaks on 30. aprill 1938. Ülesandmisel märgitagu, missugustes ainetes keegi soovib eksami õiendada.

Kodupõllutöökeskkooli juhataja.

Eksamid Kodukeskkoolis

toimuvad 1938. a. mai

5-dal — eesti keel (kirjalik),

6-dal — matemaatika (kirjalik),

7-dal — inglise keel (kirjalik),

- 9-dal — saksa keel (kirjalik),
- 10-dal — maateadus, filosoofia eelkursus ja käsitöö,
- 11-dal — ajalugu ja võimlemine,
- 12-dal — kodanikuõpetus ja joonistamine*),
- 13-dal — eesti keel (suuline),
- 14-dal — saksa keel (suuline) ja riigikaitseline õpetus,
- 16-dal — matemaatika (suuline),
- 17-dal — inglise keel (suuline),
- 18-dal — loodusteadus, keemia ja tervishoid⁴
- 19-dal — füüsika ja kosmograafia ning
- 20-dal — vene keel (suuline ja kirjalik) ja ladina keel.

Eksamid toimuvad Tallinna poeglaste gümnaasiumi ruumes — Tallinn, Vabaduse puiestee 2.

Eksamid algavad iga päev kell 17.

Esimesel eksami päeval tuleb igal eksaminandil käia kooli büroos kella 9—15 vahel, et saada üldinformatsiooni eksamite kohta.

*

Kõigil eksaminandidel on kohuseks teatada oma eksamile tuleku soovist kooli büroole hiljemalt 23. aprilliks 1938. a. kella 15-ks.

*) joonistamise ning joonestamise tarbed kaasa võtta.

Kõigil koolikursuse eksamite õiendajail olgu sooviavalduses täpselt märgitud, mis-sugustes ainetes soovitakse eksami anda.

Kõik klassikursuse eksamite õiendajad märkigu ainult, missuguse klassi kursuse ulatuses nad eksamid anda kavatsevad.

Eksamile lastakse ainult need õpilased, kes hiljemalt 23. aprilliks 1938. kella 15-ks on tasunud eksami- või järeleksami-maksu ning esitanud:

- 1) enda haridust tõendava dokumendi,
- 2) isikutunnistuse ära kirja ja
- 3) 2 päevapilti (suurus 4×5 cm), mille esiküljele on kirjutatud eksaminandi enda käekirjaga ta ees- ja perekonna-nimi.

M ä r k u s i.

Eksamimaks on 25 krooni, vaatamata sellele, kas õiendatakse eksami ühe või mitme klassi kursuse ulatuses.

Järeleksami maks on 5 krooni ainult, mis eelmises eksamisessioonis eksamikomisjoni poolt nõrgaks või puudulikuks tunnistati.

Haridusttõendava dokumendi all tuleb mõista viimast koolitunnistust. Ei ole õpilasel säilinud mingit koolitunnistust, siis

peab ta sellest eksamile üles andes teatama. Sarnane õpilane võetakse küll eksamile, kuid temalt võidakse küsida ka kõikide eelmiste klasside kursust (algkool hulka arvatud). On eksaminandil mõne kooli teatava klassi tunnistus, mille väljaandmisest eksami ajani on möödunud üle viie aasta, siis see tunnistus ei kehti enam ja eksaminaatoril on õigus küsida eksaminandilt ka eelmiste klasside kursust. On kehtejõu kaotanud tunnistus antud mõne keskkooli või gümnaasiumi teatava klassi lõpetamise kohta, siis tõendab see vormiliselt ainult tunnistuse omaniku algkooli lõpetamist. Kooli lõputunnistus ei kaota kunagi kehtejõudu (maksvust).

Tunnistus, millest nähtub, et õpilasele on antud teatavas klassis järeleksamid, tõendab ametlikult seda, et õpilasel on lõpetatud ainult eelmine klass.

Haridusttõendav dokument peab olema algupärand, mitte ära kiri.

Isikutunnistuse ära kirja saates tuleb pidada silmas seda, et ära kiri võib olla nii hästi kinnitamata kui kinnitatud.

Kinnitamata ära kirja saatjad peavad liisama ära kirjale juurde ka isikutunnistuse algupärandi, mille järgi kooli juhatusel on võimalik ära kirja kinnitada. Eksamile tulles saab eksaminand tagasi algupärandi, kuna ära kiri jääb kooli akti.

Kinnitatud ära kirja saatjail ei tarvitse läkitada isikutunnistuse algupärandit.

Päevapildid peavad mõlemad olema ühest võttest.

Eksamite kord on endine, s. t. klassi-eksamid tuleb anda ühes, keskkooli lõpu-eksamid — kahes ja gümnaasiumi lõpueksamid — kolmes sessioonis.

Kui eksamiandmise korda muudetakse, siis avaldatakse see „Teatajas“.

Kodukeskkooli juhataja.

Reformeerimata Keskkooli (gümnaasiumi) õpilasile.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ringkirjaga 24. märtsist 1938. aastast nr. 32.400 all on antud reformeerimata keskkooli (gümnaasiumi) lõpetajaile erakorraline eksamisessioon 1938. a. juulis.

Seega kõik sulgemisele tuleva gümnaasiumi kava järgi kooli lõpetada tahtjad, kellel määratakse 1938. aasta maisessioonis järeleksamid, või kellel jääb maisessioonis (teise sessioonina) osa aineid andmata, võivad õiendada neis aineis eksamid või järeleksamid 1938. aasta juulis ja nimelt 20.—31. kuu päevani.

Kodukeskkooli juhataja.

Keskkooli (progümnaasiumi ja reaalkooli) õpilasile.

Joonistamise õpetaja härra E. Kana on töötanud mõningate õpilaste soovil välja keskkooli lõpumärgi kavandi.

Märk koosseisult on kullast, hõbedast ja emailist ning kujutab endast väikse keti abil rinnas kantavat, laialilaotatud tiibadega kotkakuju ühendus kodukeskkooli embleemiga — lahtise raamatu, tulitungla ning K. K. tähtedega.

Seda märki võivad kanda kõik Kodukeskkooli progümnaasiumi V ja reaalkooli III klassi õpilased.

Märk läheb maksma umbes 5 krooni.

Märki võime lasta valmistada ainult sel juhul, kui leidub vähemalt 30 soovijat.

Et selgitada tellijate arvu, palun aprilli kuu jooksul mulle teatada, kes keskkooli lõpuklassi õpilasist sooviks eelpool kirjeldatud abituriendimärki tellida ülalmainitud tingimusil.

Kodukeskkooli juhataja.

Haridusministeeriumi ringkiri nr. 4369.

Kuna veelgi on õpilaste juures juhtunud väärnähteid neile kooli poolt antavate sõiduhinna alanduse tunnistuste kasutami-

ses, teatame täiendavalt oma ringkirjale 31422, et koolide juhatajad õpilasilt vankumatult nõuaksid käesolevate tunnistuste tähtaja möödumisel nende tagasitoomist või saatmist ja selgitaksid tagajärgi, mida võib tuua tunnistuse kasutamine väljaspool kooli poolt märgitud tähtaega ning tunnistuse kehtivuse tähtaja omavoliline muutmine, mis käib võltsimise mõiste alla.

Ühtlasi teatame, et koolid, kus veel edaspidi õpilaste sõiduhinna alanduse tunnistustega väärnähteid juhtub, võivad kaotada tulevikus nimetatud tunnistuse väljaandmise õiguse.

Kutseoskuse Osakonna direktori asetäitja
J. Kiivet

Koolivalitsuse direktor V. Altoa.

Juhtides Kodukeskkooli õpilaste tähelepanu eelpooltoodud Haridusministeeriumi ringkirjale lisan sellele juurde täiendavalt järgmist.

Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli õpilased võivad kasutada õpilastunnistust 50% hinna-alanduse saamiseks raudtee sõidul ainult eksamikuudel (mai, september ja jaanuar) ning ainult ühekordseks sõiduks kodujaamast Tallinna ja tagasi. Kodupõllutöökeskkooli õpilased võivad kasutada hin-

naalanduse tunnistust peale selle ka veel ühekordseks sõiduks suvipraktikale ajavahemikus 1. maist kuni 30. septembrini.

Muul ajal hinnaalandus ei ole kehtiv. Hinnaalanduse tunnistused on kehtivad üldse ainult üks aasta (1. augustist kuni 31. juulini), seepärast peavad kõik õpilased, kellele on mainitud õpilastunnistus välja antud, viimase kooli büroole tagasi saatma iga aasta hiljemalt 1. augustiks.

Soovijad võivad saada jälle pärast 1. augusti uue tunnistuse.

Õpilased, kes koolist lahkuvad või lahkuma on sunnitud, on kohustatud hinnaalanduse tunnistuse koolile viivitamatult tagasi saatma.

Jätab keegi tunnistuse omavoliliselt enda kätte, siis teatakse sellest kooli juhatuse poolt vastavaile raudtee jaama ülemaile.

Kodukeskkooli juhataja.

Kodupõllutöökeskkooli juhataja.

Eesti Haridussõprade Seltsi õppeasutustesse on võetud vastu 1938. a. veebruaris ja märtsis.

Abner, Endel
Arak, Ellen

Gern, Jüri
Hagel, Felix

Hanikat, Elna	Pöld, Alide
Jaagutoom, Leida	Pöld, Oskar
Juhanson, Erna	Raud, Hugo-
Jürgenson, Harald	[Leonhard]
Karjus, Hugo	Rull, Linda
Kelder, Endel	Rõigas, Ilmar
Kirsipuu, Martin	Salm, Udo
Kits, Oskar	Sussi, Selma
Koik, Eduard	Sirel, Erich
Kõrb, Ilmar	Tohver, Evald
Makki, Eduard	Toots, Jaan-Napoleon
Merimaa, Voldemar	Topmann, Voldem.
Niidermann, Arnold	Viilup, Johannes

Eesti Haridussõprade Seltsi õppeasutustest on loetud lahkunuks.

Nimi	Alus
Aardam, Rudolf	— Välja heidetud õppenõukogu otsusel.
Aksim, Leida	— „Teataja“ tellimata jätmine.
Erelt, Sander	— Välja heidetud õppenõukogu otsusel.
Kass, Eugen	— Kustutatud õppenõukogu otsusel.
Kattai, Hillar	— Kustutatud enda soovil.

Nimi	Alus
Lorens, Feodor	— Aadress teadmata.
Mets, Endel	— Aadress teadmata.
Muugamäe, Helja	— Kustutatud enda soovil.
Rosenberg, Ella	— „Teataja“ tellimata jätmine.
Pelju, Heinrich	— „Teataja“ tellimata jätmine.
Ots, Adalbert	— Kustutatud enda soovil.
Püss, Ago	— Kustutatud õppenõukogu otsusel.
Sai, Marta	— Kustutatud enda soovil.
Suu, Eduard	— Kustutatud enda soovil.
Sõel, Jaan	— Välja heidetud õppenõukogu otsusel.
Tamm, Jaan	— Kustutatud enda soovil.
Teder, Elmar	— Aadress teadmata.
Toom, August	— Aadress teadmata.
Trell, Ida	— Kustutatud enda soovil.
Veske, Agu	— Aadress teadmata.
Villems, Selma	— Kustutatud õppenõukogu otsusel.

Mitmesuguseid teateid.

I Kuna alates 1941. aastast võetakse kõigis üldhariduslikes keskkooles ja gümnaasiumides tarvitusele esimese võõrkeelena inglise keel, siis kavatakse ka Kodukeskkool juba nüüd vähehaaval hakata rohkem rõhku panema inglise keele õpetamisele. On kavatsus tulevast sügisest alates kindlaid inglise keele tunde vastavalt keskkooli ja gümnaasiumi õppekavale raadio saatekavva paigutada lasta. Enne aga, kui esineda Riigi ringhäälingu ees vastava ettepanekuga, oleks oluline selgitada küsimust — kuipalju õpilasi saaksid tulu raadio teel antavatest võõrkeelte tundidest.

Eelpooltoodut silmas pidades palun õpilasi mulle aprilli kuu jooksul teatada:

- 1) kellel on endal raadioaparaat (lampaparaat või detektor),
- 2) kellel oleks võimalik korraldada raadiokuulamist tuttavate pool ja
- 3) kes võiks soetada endale raadioparaadi käesoleva aasta septembriks.

Kui leidub väga palju õpilasi-raadiokuulajaid, siis võime saatekavva paigutada peale inglise keele ka saksa keele ning isegi matemaatika.

II Keskkooli ja gümnaasiumi lõpuklassi õpilastelt küsitakse eesti keele eksamil tihti eesti kirjanduses ja ajakirjanduses sagedamini esinevate uute ja võõrkeelsete sõnade tähendust.

Sobivaimaiks raamatuiks nende sõnade õppimisel on :

1. A. V. Kõrv „Uute ja teiste vähemtuntud sõnade sõnastik“. Hind Kr. 1.50.
2. A. V. Kõrv „Õpilase võõrsõnastik“. Hind Kr. 1.25.

III Mõned õpilased lisavad kahesendiga saadetavaile kontrolltöile ligi kirja. Kuna see on postimäärustiku otsene rikkumine, siis hoiatan kõiki selle eest ning loodan, et seda tulevikus enam ei juhtu.

IV Kõik reformeerimata keskkooli (gümnaasiumi) õpilased, kes 1. augustiks 1938. aastaks ei lähe üle reformeeritud keskkooli (progümnaasiumi või reaalkooli), kustutatakse õpilaste nimestikust, kuna 1. augustil s. a. kaob reformeerimata keskkool (gümnaasium) antud dekree di kohaselt lõplikult.

Ülemineku tingimused on avaldatud 1937. a. „Eesti Haridussõprade Seltsi Teatajas“ nr. 2.

V Eeloleval suvel teeb Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli õpilaste pere huvireisi Lätti (Riiga). Reis vältab kolm päeva, mille hulgas kaks püha (Jaanipäev ja Võidupüha). Kogu kulu umbkaudu Kr. 15 (Tartust tulijailt) kuni Kr. 20 (Tallinnast tulijailt).

Kaasa sõita soovijail on võimalus registreeruda aprilli ja mai kuude jooksul.

Raha võib tasuda juunis.

Haridusministeerium

teatab, et alates 1. augustist 1938. aastast hakkavad kehtima uued õppekavad, mille kohaselt ainete jaotus üksikutes kooliastmetes ning tüüpides oleks alljärgnev:

I K e s k k o o l i s

Reaalkool		Progümnaasium
emakeel	I, II ja III kl.	I, II, III, IV ja V kl.
I võõrkeel	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „
II võõrkeel*)	II ja III „	III, IV ja V „
ajalugu ja kodaniku teadus	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „

*) võib soovi korral jääda ära, kuid siis ei ole reaalkooli lõpetanud edasiõppimise õigust ilma täiendava eksamita.

matemaatika	I, II ja III kl.	1, II, III, IV ja V kl.
loodusteadus	I, II ja III „	I, II, III ja V „
tervishoid	III „	V „
füüsika	II ja III „	IV ja V „
keemia	II „	IV „
maateadus	I, II ja III „	II, III, IV ja V „
joonistamine ja joonesta- mine	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „
riigikaitse- õpetus (poegl.)	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „
käsitöö (tütarl.)	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „
võimlemine	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „
laulmine	I, II ja III „	I, II, III, IV ja V „

Gümnaasiumi ainejaotus järgneb „Teatajas“ nr. 3.

Väljaandja: Eesti Haridussõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav P u u.

Trükikoda «Sõnavara», Tallinn, Aia 5-b.

9. aprillil 1938. a.